

RECENZJE I OMÓWIENIA

Deo servire elegit. Wspomnienia i refleksje w 70-rocznicę urodzin. Z ojcem Janem Mazurem OSPPE rozmawia Marta Burghardt (wywiad rzeka), Wydawnictwo PLATAN, Kraków 2025, 256 stron (ISBN 978-83-65124-55-5)

W starannie opracowanej szacie graficznej ukazała się interesująca książka zatytułowana: *Deo servire elegit*. Jest to „wywiad rzeka”, jaki Marta Burghardt przeprowadziła z ojcem Janem Mazurem. Na stronie 5. niniejszego dzieła widnieje następujące wyjaśnienie: JAN MAZUR, paulin, emerytowany profesor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w tym roku świętuje 70. rocznicę swoich urodzin. Kiedy w 2021 roku zakończył pracę naukowo-dydaktyczną, grono zacnych Przyjaciół zamierzało na tę okoliczność przygotować Księgę Pamiątkową. Niestety, Ojciec Profesor z tego przywileju zrezygnował. Jednak z okazji 70-lecia urodzin dał się namówić na udzielenie wywiadu rzeki, by podzielić się wspomnieniami i przemyśleniami na temat minionego i obecnego czasu. Dla rozmówcy prowadzenie wywiadu z duszpasterzem Skałki, długoletnim kierownikiem Katedry Polityki Społecznej, wykładowcą katolickiej nauki społecznej, redaktorem naczelnym periodyku „Dissertationes Paulinorum” i autorem kilkudziesięciu książek - jak zaznacza Marta Burghardt - oznaczało ogromny zaszczyt, ale też było niemałym wyzwaniem.

Książka jest interesująca, gdyż zawiera wspomnienia i refleksje. Już na początku opracowania warto zauważyć, jak ojciec Jan dziękuje Bogu za dar wiary. Zapewne jest ona skutkiem działania Bożej łaski, w której wyraziły się także starania Rodziców: Józefa Mazura i Stanisławy Mazur z domu Stec. Dom rodzinny ojca Jana znajduje się w podkarpackiej wsi Jagodnik nieopodal Kolbuszowej. To tam, urodzony 14 listopada 1955 roku, ojciec Jan spędził swoje dzieciństwo. W wieku niemowlęcym doświadczył niezwyklej interwencji Boga, kiedy został cudownie uzdrowiony, gdy zachorował na zapalenie płuc. Dzieciństwo paulińskiego zakonnika wypełnione było nauką jeszcze przy lampie naftowej, bowiem elektryfikacja wsi Jagodnik nastąpiła dopiero w 1970 roku. Młody Jan od czwartej klasy szkoły podstawowej uczył się ministrantury jeszcze w języku łacińskim. Do szkoły średniej uczęszczał w Kolbuszowej. Wówczas w liceum zrodziło się zami-

łowanie do przedmiotów ścisłych, zwłaszcza matematyki. Już wtedy spotkał się z interesującymi zagrywkami wynikającymi z socjalistycznej rzeczywistości, kiedy młodych ludzi obdarzonych darem wiary inwigilowała bezczelna peerelowska Służba Bezpieczeństwa.

Dorastanie i dojrzałość młodego Jana związane są ze studiami matematycznymi na Uniwersytecie Jagiellońskim. Krakowski czas zdobywania wykształcenia odbywał się w kontekście Domu Studenckiego „Żaczek”, w którym Jan mieszkał w latach 1974-1978. Krakowskie studia zostały zwieńczone najpierw magisterium z matematyki, a później w 1983 roku doktoratem na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UJ. Doświadczenie akademickie ubogacane było także pracą nauczyciela matematyki w szkołach średnich do czasu, kiedy już w 1983 roku zapadła decyzja młodego magistra matematyki i doktora nauk humanistycznych o wstąpieniu do Zakonu Paulinów. Oczywiście wiązało się to z podjęciem nowicjatu i nowych studiów, tym razem z teologii. Zostały one zrealizowane w paulińskim Wyższym Seminarium Duchownym w Krakowie na Skałce. Pracę magisterską pt. *Strajk w kontekście chrześcijańskiej etyki pracy* pauliński zakonnik obronił pod kierunkiem ks. prof. Janusza Nagórnego na Wydziale Teologii w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Realizowana w ramach powołania zakonnego praca naukowa i pastoralna przyniosła krakowskiemu zakonnikowi wiele szczęścia. Wypełniona była z jednej strony regułami Zakonu Paulinów, z drugiej strony osobistą inwencją twórczą, której osobliwe ujęcie znalazło wyraz w oryginalnym nurcie katolickiej nauki społecznej. Ojciec Profesor „profesjonalnie” uprawia tę dziedzinę nauki od roku 1988, w którym to czasie przyjął święcenia kapłańskie. Katolicka nauka społeczna dla paulińskiego intelektualisty to przedmiot naukowej refleksji nad zmiennymi uwarunkowaniami życia społecznego, politycznego i gospodarczego w świetle niezmiennych wartości i zasad zawartych w Objawieniu chrześcijańskim. To interdyscyplinarne podejście uwzględniające ustalenia socjologii, ekonomii, politologii, filozofii społecznej, a nade wszystko teologii, zwłaszcza teologii moralnej.

Zainteresowania katolicką nauką społeczną przyczyniły się do poznania wielu interesujących ludzi podczas uczestnictwa w bogatym życiu akademickim. Bramą do niego było uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w 1995 roku na podstawie dorobku naukowego i rozprawy pt. *Tygodnik „Myśl katolicka” (1908-1914). Problemy religijne, społeczne i polityczne* (Wydawnictwo Naukowe PAT, Kraków 1994). Wykształcenie w zakresie katolickiej nauki społecznej zaowocowało nowymi wyzwaniem: pełnieniem funkcji przeora klasztoru Na Skałce w Krakowie i rektora tamtejszego Seminarium Duchownego. Ten czas wypełniony był także jego duchowym i intelektualnym wsparciem środowisk angażujących się w życie polityczne.

Specyficzny wydzźwięk pracy naukowej wybrzmiał w pełnieniu funkcji kierownika Katedry Polityki Społecznej i Etyki Politycznej KUL. Wówczas wyraziście odsonił się nurt polityki społecznej reprezentowany przez Ojca Profesora

Jana, ściśle związany z nauczaniem społecznym Kościoła katolickiego zawartym w encyklikach społecznych. Szczególne miejsce w działalności dydaktyczno-badawczej zajmują encykliki społeczne Jana Pawła II, które pauliński zakonnik traktuje jako dokumenty profetyczne.

Ostatnim miejscem pracy Ojca Profesora znowu staje się Kraków, do którego pauliński zakonnik wrócił w 2011 r. Nowo utworzony Uniwersytet Papieski Jana Pawła II przyniósł pracę w powierzonych ojcu Janowi Katedrze Polityki Społecznej przynależącej do Instytutu Pracy Socjalnej. To zaangażowanie trwało do 2021 r., do czasu przejścia na zasłużoną emeryturę.

Swoista kariera naukowa paulińskiego zakonnika wyraziła się w uczestnictwie i organizacji wielu wydarzeń naukowych oraz autorstwie ponad 33 publikacji książkowych. Do tego dochodzi założenie i redagowanie od 1988 roku czasopisma „Dissertationes Paulinorum”, które ojciec Jan nazywa swoim „oczkiem w głowie”. Nie można nie wspomnieć zaangażowania w duszpasterstwie akademickim na Skałce, posługi ludziom bezdomnym na krakowskim Kazimierzu czy opieki pastoralnej w krakowskim oddziale kombatanckiego Stowarzyszenia Szarych Szeregów. Wart uwagi jest także duchowy związek ojca Jana ze Skałką, miejscem kultu św. Stanisława i miejscem pochówku twórców kultury narodowej. Pauliński zakonnik został także: nagrodzony Medalem Komisji Edukacji Narodowej nadanym mu przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (2010), wyróżniony złotym medalem Uniwersytetu *Bene Merenti* (2021) oraz odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (2021).

Wspomnienia i refleksje w 70-tą rocznicę urodzin ojca Jana Mazura OSP-PE stanowią wyjątkowy zbiór przemyśleń paulińskiego mnicha. Z jednej strony pozostaje on zakonnikiem, z drugiej strony nie przestaje być otwartym człowiekiem na analizę społeczną różnych przejawów współczesności. Tak osobliwe opracowanie nie powstałoby bez starań Marty Burghardt z Instytutu Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie. Doświadczenie absolwentki Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego i zarazem Członka i Sekretarza Komitetów Naukowych Krytycznego Wydania Dzieł Literackich, Teologicznych i Filozoficznych Karola Wojtyły przyczyniło się do powstania ciekawego opracowania życiorysu wyjątkowego człowieka kultury, zwłaszcza kultury religijnej, którego oryginalna osobowość wciąż imponuje.

ks. Łukasz Marczak